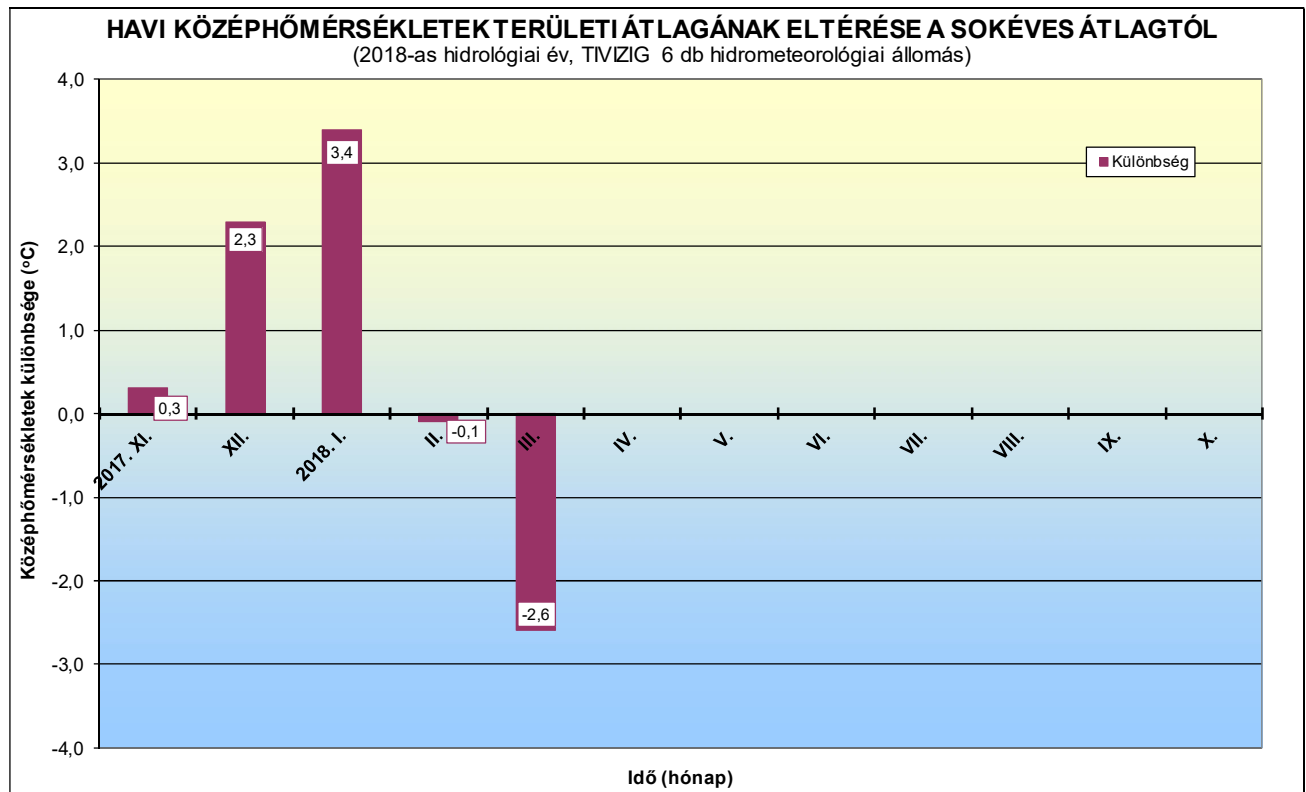

2018. március havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Március hónap időjárását a sokévi átlag kétszeresét is meghaladó csapadékmennyiség és jóval hidegebb időjárás jellemezte. A hónap középhőmérséklete 3,5°C volt, amely 2,6°C-al kevesebb volt a sokéves átlagnál.(6,1°C). A maximum hőmérsékletek -4,2°C és 21,4°C, a minimum hőmérsékletek -18,5°C és 11,0°C között alakultak. A TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai mérőállomásain észlelt adatok alapján fagyos napok száma (reggeli minimum hőmérséklet 0°C vagy az alatt) 12-18 nap volt. Ebben a hónapban zord nap (-10°C, vagy az alatt) 2-4 nap volt.

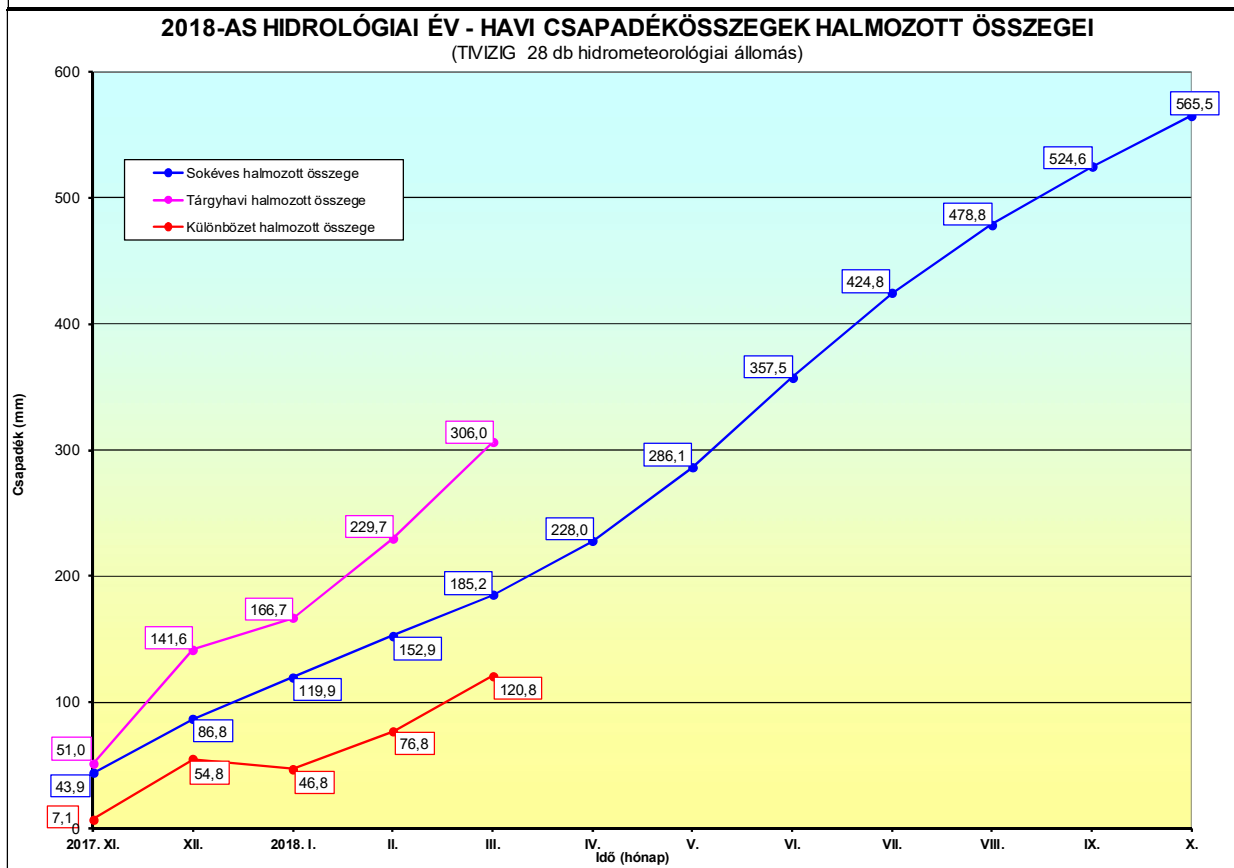
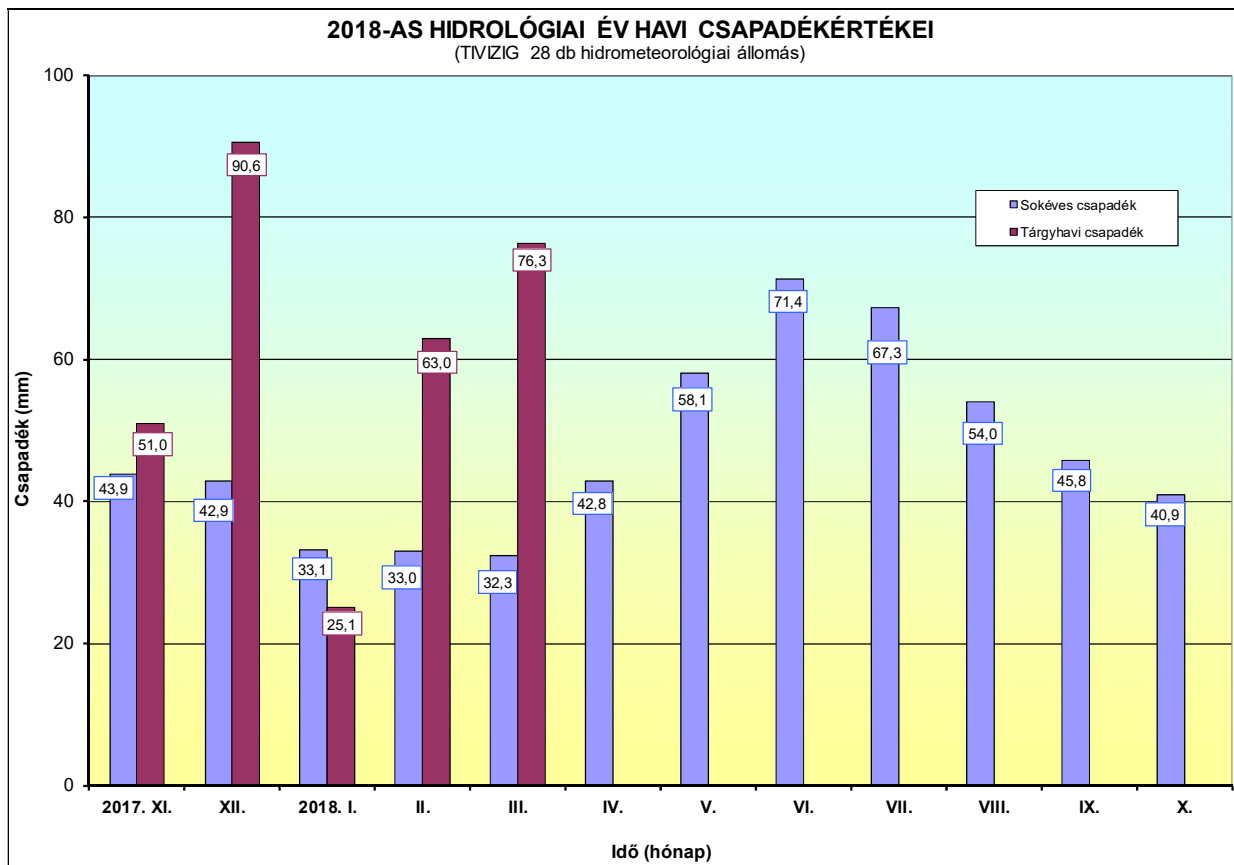
A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagnál kevesebb volt.

Állomás neve:	Március hónapban mért napfénytartam (óra)	Március hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	58,2	126,6	-68,4
Darvas	96,7	138,6	-41,9
Debrecen (OMSZ)	125,3	150,7	-25,4

A lehullott csapadék területi átlaga 76,3 mm volt, amely jóval meghaladta a március hónapra jellemző értéket (32,3 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 100,6 mm Pocsaj állomáson, míg a legkevesebb 52,8 mm Hajdúnánás állomáson hullott. A hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 34,5 mm Nyírábrány állomáson esett március 17-én. Belvízvédelmi szakaszok havi területi csapadékátlagainak maximuma 88,7 mm volt a 09.10. Kálló belvízvédelmi szakaszon, ami 173,1%-al volt több a sokéves havi átlagnál (32,5 mm). A legkevesebb területi csapadékátlag 60,0 mm volt a 09.03. Tiszai-felső belvízvédelmi szakaszon, amely 84,0%-al volt több a sokéves havi átlagnál (32,6 mm). Területi átlagunk tekintetében a 2018-as hidrológiai év jelenleg 120,8 mm, míg a naptári év 66,0 mm többletet mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve:	Március havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	69,4
Berettyó	77,7
Sebes-Körös	72,2

2. Folyóink hidrológiai jellemzői:

Február hónaphoz hasonlóan, márciusban is bőséges csapadékmennyiség hullott mind a hazai, mind a határontúli vízgyűjtőkön. Folyóink külföldi vízgyűjtőin felhalmozott szokatlanul nagymennyiségű hó is olvadásnak indult a hónap második felében. A folyóinkon készülségi szinteket megközelítő árhullámok vonultak le, így a TIVIZIG működési területén egy szakaszon árvízvédelmi és több szakaszon belvízvédelmi készülséget kellett elrendelni.

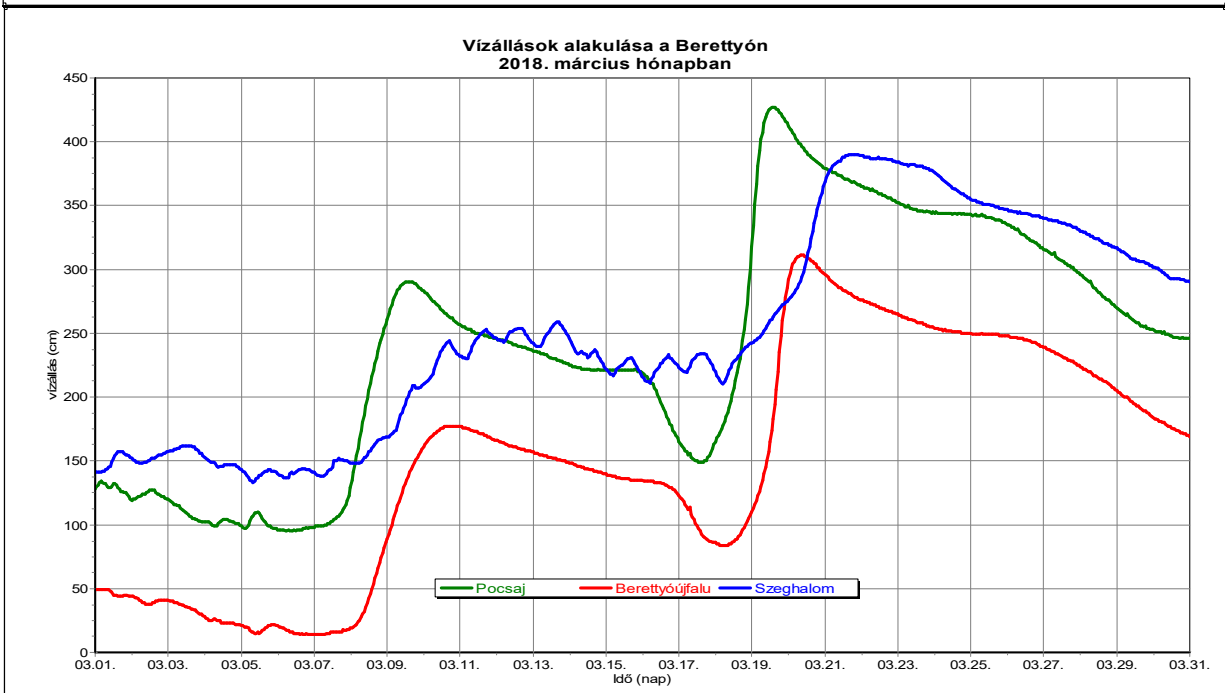
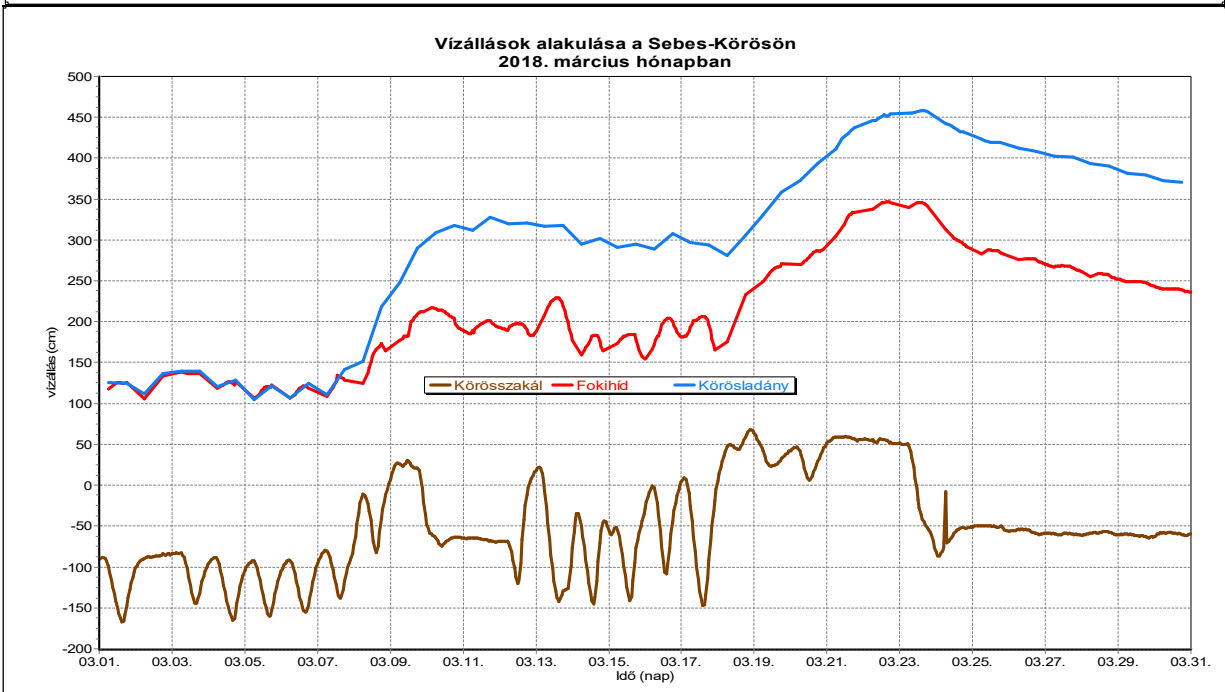
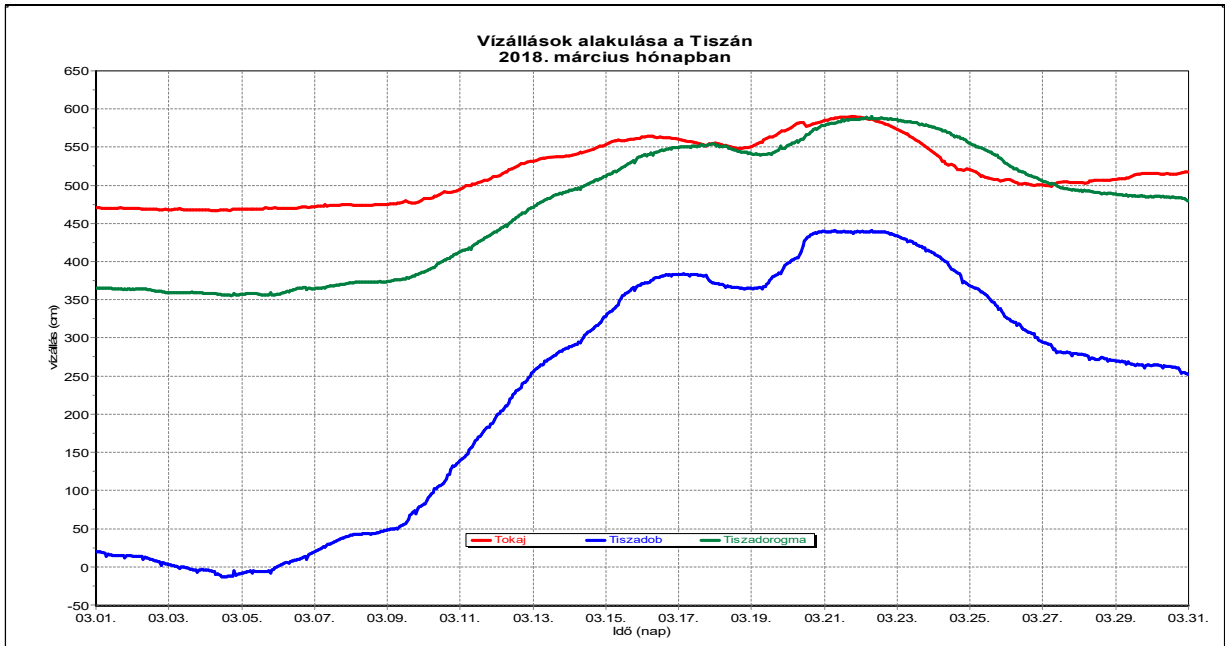
A Tiszán a hónap első napjaiban a folyón vékony parti és úszójeget észleltek munkatársaink. A hónap közepétől levonuló árhullám miatt árvízvédelmi készülséget meghaladó vízszinteket észleltünk, az árhullám jégmentesen vonult le. A Tiszalöki Vízlépcsőnél március 20-24. között, míg a Kiskörei Vízlépcsőnél március 21-24. között a duzzasztás szünetelt. Ezt követően mindkét vízlépcsőnél a duzzasztás ismét megkezdődött, Kiskörénél a Tisza-tó téli vízszintje ismét beállításra került.

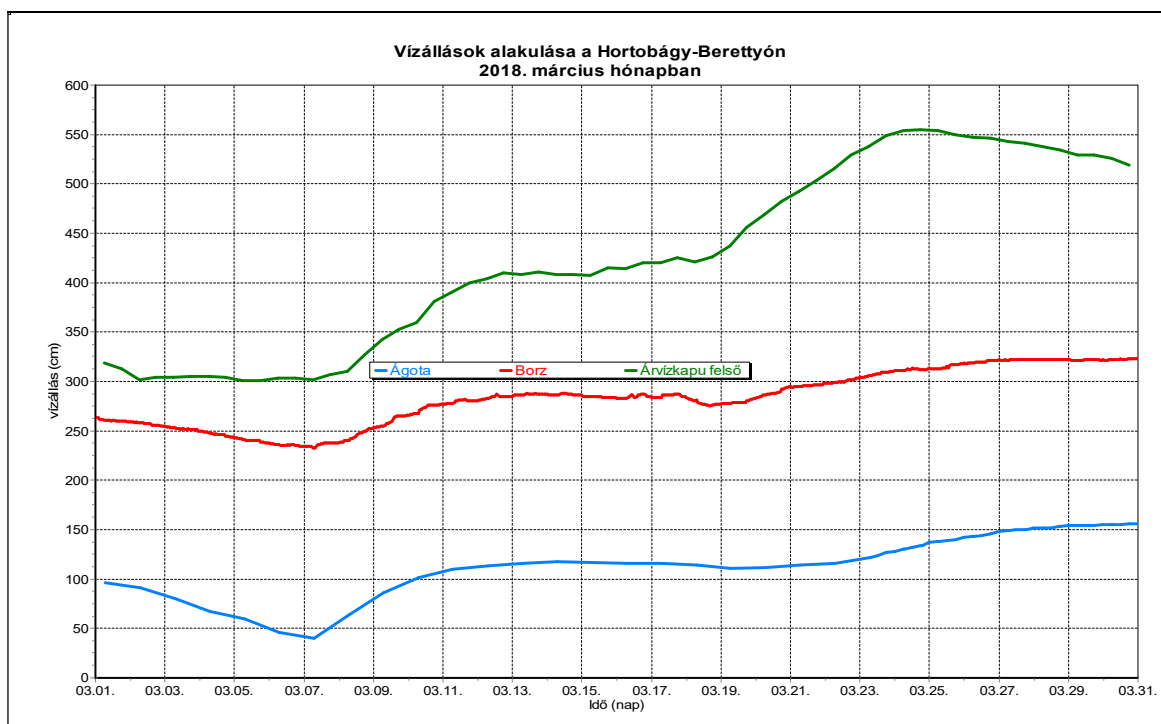
A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban a kis- és középvízi tartományban mozgott. A hónap közepén lehullott csapadék hatására jégmentes árhullám vonult le. A körösladányi duzzasztó nem üzemelt.

A Berettyó vízjárását elsősorban a hónapban hullott jelentős mennyiségű csapadék, ill. a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásolta. A vízállások a közép és nagyvízi tartományban voltak megfigyelhetőek. A hónap első napjaiban a folyó középső és felső szakaszán úszó és parti jég volt megfigyelhető

A Hortobágy-Berettyón a hónap elején a február hónapban megindult árhullám apadását észlelhettük. Majd a március havi nagy csapadékokból a térségben összegyülekezett belvizek és a Körösökön levonuló árhullám hatására védelmi készülséget meghaladó vízállásokat figyelhettünk meg. A hónapban levonuló árhullám legnagyobb vízhozama Ágota állomáson március 30-án elérte a 23 m³-t másodpercenként. A hónap elején a folyón parti jég alakult ki. Békésszentendrason 2018. március 10-től a duzzasztás szünetelt.

Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány március hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány március hónapban (m ³ /s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	467 – 590	n. a.
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	-13 – 441	259 – 1140
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	600	670	720	355 – 590	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	95 – 427	9,69 – 35,9
Berettyó – Berettyóújfalu	-166	512	300	400	450	14 – 311	8,81 – 52,6
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	133 – 390	14,3 – 92,3
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-167 – 68	10,9 – 121,5
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	106 – 347	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	105 – 458	32,9 – 180
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	40 – 156	12,4 – 23,1
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	233 – 324	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	301 – 555	n. a.

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Március hónap végére jellemző vízállás (03.29-én, cm)
Fancsika I.	200	139
Fancsika II.	300	280
Fancsika III.	135	142
Halápi tározó	177	87
Bodzás tározó	220	131

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

a./ Talajvíz helyzet értékelése:

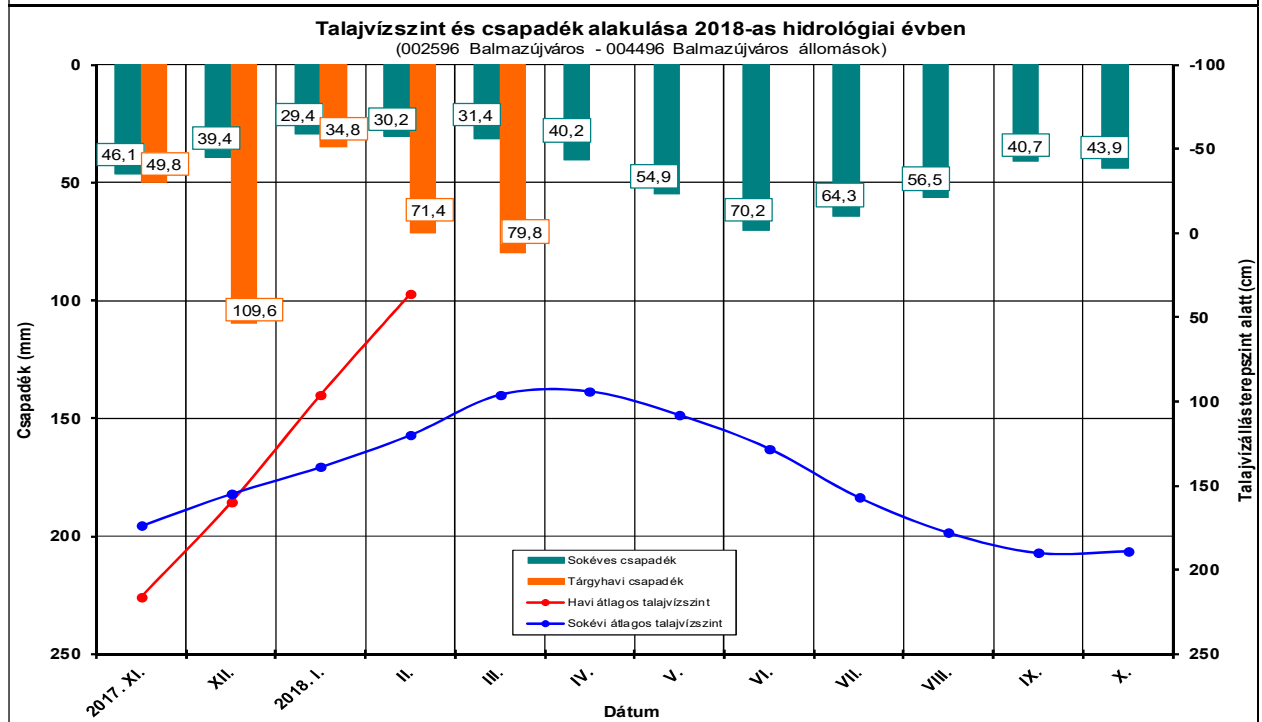
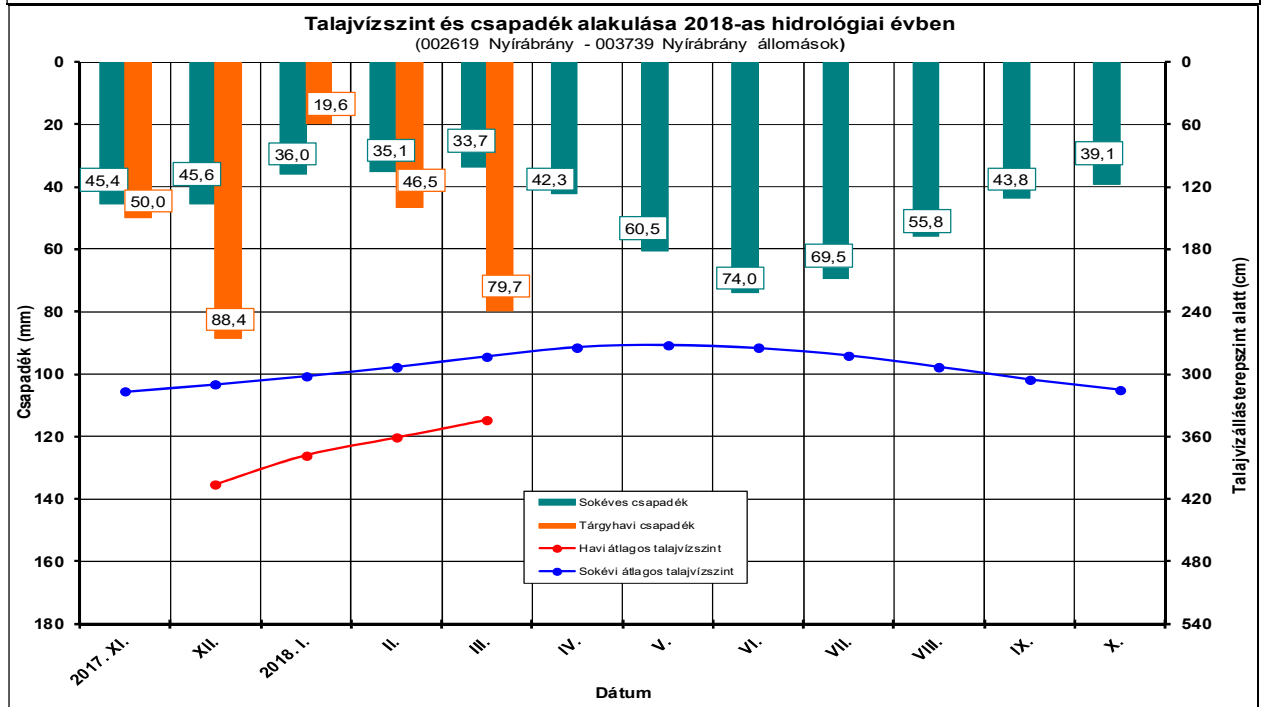
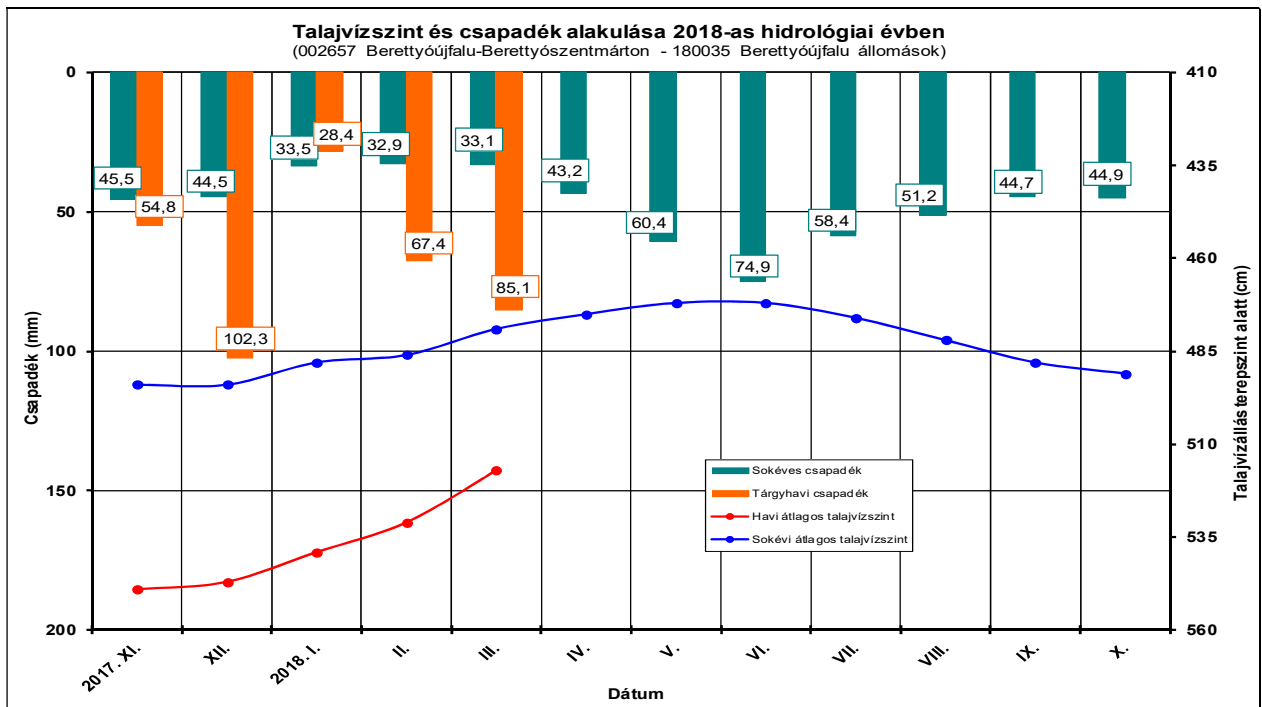
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 9 db kút átlaga alapján történt.)

Működési területünkön február hónapban 71 - 513 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. A márciusban mért talajvízszintek területi átlaga 10,7 cm-rel emelkedett a február hónapban észlelt vízszintek képest.

A sokéves átlagnál 3,4 cm-rel alacsonyabb volt a március havi középérték. A legnagyobb eltérés a sokévestől, 137 cm-t Polgár-Alsórét térségéből jelentették.

b./ Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Március		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	305	380	125 (1985. 03.)
002693 Polgár-Alsórét	365	228	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	281	329	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	96	n.a	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	281	260	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	185	178	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalu	478	513	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	90	71	+14 (1999. 02.)
002619 Nyírábrány	284	344	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodás:

a./ Vízhasznosítás: a Tiszalöki öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2018. évi márciusi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2017. évi márciusi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2018. évi március havi maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	6,38	10,30	9,22
NYFCS – Tiszavasvári	1,84	2,02	2,31
KFCS – Bakonszeg	2,04	2,44	2,10
Hortobágy-Berettyó – Ágota	18,4	8,62	23,1

b./ Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

5. Vízkárelhárítás:

5.1. Árvízvédelem: A téli felhalmozódás időszakában kialakult talajtelítettség és a február-márciusi nagymennyiségű csapadék a Hortobágy-Berettyó vízgyűjtőjén jelentős belvízi elöntéseket és árhullámot eredményezett. A TIVIZIG-nél egy árvízvédelmi szakaszon árvízvédelmi készültség elrendelése vált szükségessé.

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.09.	Bucsa-nádudvari	Hortobágy-Berettyó	II. fok	2018. 03. 23. 08:00 –

A pontszerű III. fokú árvízvédelmi készültség továbbra is érvényben van a védőtöltés helyreállítási munkálatainak elvégzése érdekében az alábbi árvízvédelmi szakaszon:

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.08.	Szeghalom-körösszakáli	Sebes-Körös	III. fok	2017. 03. 02. 11:27 –

5.2. Belvízvédelem: A hónap során lehullott nagymennyiségű vegyes halmazállapotú csapadék és a korábban kialakult talajtelítettség hatására a belvízi elöntések és a befogadók terhelése jelentősen megnőtt. Március hónapban hat belvízvédelmi szakaszon volt érvényben belvízvédelmi készültség.

Szakasz	Szakasz neve	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszai-alsó	I. fok II. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 01. 10:00 2018. 03. 01. 10:00 –
09.02.	Tiszai-középső	I. fok II. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 22. 09:00 2018. 03. 22. 09:00 –
09.03.	Tiszai-felső	I. fok II. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 22. 09:00 2018. 03. 22. 09:00 –
09.07.	Hamvas-sárréti	I. fok II. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 02. 06. 09:00 2018. 02. 06. 09:00 –
09.08.	Berettyó-alsó	I. fok II. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 18. 10:00 2018. 03. 18. 10:00 –
09.09.	Berettyó-felső	II. fok	2018. 03. 19. 10:00 –

5.3. vízminőség-védelem: Március hónapban a TIVIZIG működési területén vízminőség-védelmi esemény nem történt.

Debrecen, 2018. április 27.

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző
Kunkli Zoltán felszínalatti vízrajzi ügyintéző
Marosi Zoárd vízrajzi csoportvezető
Mészárosné Balogh Anna Edit adminisztrátor

Lossos László
mb. osztályvezető